

**การประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนานักศึกษาครู
ตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**
NEED ASSESSMENT AND GUIDELINES OF PRE-SERVICE TEACHERS DEVELOPMENT BASED ON
IDENTITY OF GRADUATED ROI ET RAJABHAT UNIVERSITY

อาจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โครงการครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยอัตลักษณ์บัณฑิตนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และค่าเฉลี่ยของอัตลักษณ์บัณฑิต นักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และพบว่าผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดมากที่สุดคือ ด้านความกล้าคิด ในข้อความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความสามารถในการสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิต ด้านความกล้าคิด ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ รวมถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ควรมีการปรับและพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ มีการจัดสอนเสริมภาษาอังกฤษ เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีการผสมผสานภาษาภาษาอังกฤษในรายวิชาสอดแทรกการสอนเสริมภาษาอังกฤษตั้งแต่เข้ารับการศึกษาจนจบการศึกษา ศูนย์ภาษาจัดการอบรมภาษาอังกฤษตามความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคลให้เหมาะสม คณาจารย์ควรสร้างนวัตกรรม สื่อการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดประเมินผลให้มีความหลากหลาย สอดคล้อง และเหมาะสมกับนักศึกษา ส่วนความสามารถในการสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการ ควรให้นักศึกษาฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารแบบทางการ มีการจัดค่ายวิชาการเพื่อเปิดเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการให้กับนักศึกษา

คำสำคัญ : การประเมินความต้องการจำเป็น, อัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, การพัฒนานักศึกษาคครู

ABSTRACT

The objectives of this research were to assess the need for developing pre-service teachers based on identity of graduated, Roi Et Rajabhat University and to study the guidelines for developing pre-teachers identity of graduated, Roi Et Rajabhat University The sample were undergraduate students in teachers for Local Development Project, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University, Academic Year 2019, consisted of 211 persons and key informants 3 experts. The data were analyzed by frequency distribution, mean, standard deviation, Modified Priority Needs Index for need assessment and content analysis for qualitative data. The results of the research as follows;

1. Need Assessment for pre-service teachers development based on identity of graduated It was found that 1) the mean of the in-service teacher's graduate identity was at a moderate level ($\bar{X} = 3.44$), and the mean of the identity of graduated students and teacher students of Roi Et Rajabhat University in the expected condition was at the highest level ($\bar{X} = 4.69$). and found that the results of the need for development of in-service teachers based on identity of graduated, Roi Et Rajabhat University There is the greatest need for developing in-service teachers based on identity of graduated, Roi Et Rajabhat University. Courage In the text, the ability to use other foreign languages, followed by the ability to use English for communication and the ability to communicate by academic writing or academic reports respectively.

2. Guidelines for in-service teacher development according to identity of graduated in the ability of foreign languages and English for communication. Courses should be improved and developed appropriate for the development of foreign language skills. There is an English language course. Add courses related to communication. There is an English language combination in the course. Including teaching English language continue of enrollment until graduation. The language

center organizes English language training according to the basic knowledge of each person appropriately. Faculty should be innovative. Learning management media Assessment measurement tools are diverse, consistent and suitable for students. The ability to communicate by academic writing or academic reports. Students should practice the use of language in formal communication. Academic camps are organized to provide a platform for academic presentations to students.

Keywords : Need Assessment, identity of graduated, in-service teacher development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น พันธกิจที่สำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกที่คือการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏอีกหลายแห่งทั่วประเทศ และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติ ทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ รวมไปถึงงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้กำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตมุ่งสร้างนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ “กล้าคิด จิตอาสา” เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการบริการวิชาการแก่ท้องถิ่น ให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ มหาวิทยาลัยจึงเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ เห็นได้จากรางวัลการทำงานในสาขาที่ตนสำเร็จการศึกษาและอัตราการมีงานทำ ดังนั้นการผลิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาผู้เรียนจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมและการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมรวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและพฤติกรรมค่อนข้างมากซึ่งจะต้องอาศัยการพิจารณาตรวจสอบคัดเลือก ตอบสนองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งที่ตนรับรู้การเรียนในระดับอุดมศึกษาจึงอยู่ในช่วงเวลาแห่งการแสวงหาอัตลักษณ์ (Idenisy) ของผู้เรียน (สมชาย รัตน์ทองคำ, 2556 : 2) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2552 ที่เปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้บรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้อย่างอิสระ เหมาะสม และรองรับความต้องการ

นอกจากนี้คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรีเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสามารถความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีภาวะผู้นำ สามารถใช้ความรู้ทางวิชาการวิชาชีพแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้และเป็นบุคคลที่มีความใฝ่รู้ มีความทันสมัย มีคุณธรรม ความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการวิชาชีพ สังคมและเป็นคุณลักษณะที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีพึงมี (ทิศนา แชมมณี. 2553 : 1) ดังนั้น การสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพในอนาคตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้อง

กับความต้องการของสังคมและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขซึ่งการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกระบวนการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ดังนั้นประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาและการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านหลักสูตร ด้านผู้บริหาร ด้านสภาพแวดล้อมและด้านระบบประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนประสบความสำเร็จ (ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน และคณะ, 2557 : 277)

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการยอมรับ ให้ทำหน้าที่จัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้กำหนดให้มีปณิธาน วิสัยทัศน์ และพันธกิจ รวมถึงกำหนดให้มีอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทั้งนี้คุณลักษณะของนักศึกษาตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งบอกหรือแสดงถึงความเป็นตัวตนหรือเอกลักษณ์เฉพาะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งประกอบไปด้วยคุณลักษณะที่สำคัญคือ

กล้าคิด หมายถึง การคิดเชิงนวัตกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสารและการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีภาวะผู้นำ

จิตอาสา หมายถึง มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู ที่อยู่ระหว่างการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ มีความคิดที่สร้างสรรค์ มีจิตสำนึกในการพัฒนาตนและสังคมให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน เป็นผู้ผู้นำในสาขาอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทำหน้าที่จัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และผลิตบัณฑิตที่สมบูรณ์ด้วยปัญญา คุณธรรม มีความสามารถพัฒนาองค์ความรู้และสังคม ด้วยจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ตลอดจนเป็นผู้ผู้นำในด้านต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ในการผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งมีอัตลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตซึ่งมีความสำคัญต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันจะนำไปสู่สังคมการพัฒนาสังคมแห่งความสุขในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์ของบัณฑิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โครงการครู ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการครู เพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาคณะครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวน 243 คน

2. ด้านเนื้อหา

อัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กำหนดตามแผนกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีงบประมาณ 2561-2565 ซึ่งประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

1) นิยามอัตลักษณ์บัณฑิต

1.1) **กล้าคิด** ประกอบด้วย การคิดเชิงนวัตกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อสาร การแสดงออกอย่างเหมาะสม มีภาวะผู้นำ

1.2) **จิตอาสา** ประกอบด้วย มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม

2. ตัวชี้วัดอัตลักษณ์บัณฑิต

2.1 **กล้าคิด** ได้แก่ 1) นักศึกษามีโครงการที่รับผิดชอบแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรมในด้านความคิด 2) นักศึกษามีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างเป็นทางการ และ 3) นักศึกษามีความเป็นผู้นำสามารถแสดงออกต่อที่สาธารณะในทางสร้างสรรค์

2.2 **จิตอาสา** ได้แก่ 1) นักศึกษาร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและสภาพแวดล้อม และ 2) นักศึกษาเสนอโครงการในการพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาคณะครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods) มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนานักศึกษาคณะครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาคณะครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม และใช้วิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นและกระบวนการพัฒนานักศึกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย

1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต ของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จากเอกสาร บทความ และงานวิจัย

1.3 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการประเมินความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต เพื่อนำมาเป็นโครงสร้างในการสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด แบบสัมภาษณ์

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต ของนักศึกษาครุ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้างต้นมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดประเมินความต้องการและจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครุตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. การกำหนดประชากรและตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้ มีการกำหนดประชากรและตัวอย่างประชากรในการวิจัย ดังนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาครุเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวน 243 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาครุเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวน 211 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขอบเขตข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นเพื่อพัฒนานักศึกษาครุให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยมีองค์ประกอบในการสัมภาษณ์ 2 ด้าน คือ ด้านกล้าคิดและด้านจิตอาสา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ

3.1 แบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาตามอัตลักษณ์บัณฑิต "กล้าคิด จิตอาสา"ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาครู ให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 17 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีลักษณะของความเป็นอัตลักษณ์บัณฑิต (กล้าคิด จิตอาสา)

3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพัฒนานักศึกษาตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยใช้แนวคำถามปลายเปิดที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีอิสระเพื่อตอบอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น บันทึกเสียงในระหว่างการสัมภาษณ์ การจดด้วยปากกา ทั้งนี้เพื่อให้การสัมภาษณ์ผิดพลาดน้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง นำไปสู่การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต "กล้าคิด จิตอาสา" ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการ และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหลักการสร้างเครื่องมือ การประเมินความต้องการจำเป็นจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1.2 กำหนดแนวคิดและกรอบการทำงานวิจัย เพื่อกำหนดโครงสร้างเนื้อหา ข้อคำถามในแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวนทั้งหมด 17 ข้อ โดยมีโครงสร้างของแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย

4.1.4 นำแบบสอบถาม ที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC)

4.1.5 นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาคำนวณค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เป็นรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ให้ความตรงเชิงเนื้อหาต้องมีค่ามากกว่า 0.5 จึงถือว่า

คำถามนั้น สอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามที่ต้องการวัด พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.0 แสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

4.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

4.1.7 นำแบบสอบถามที่ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งพบว่าโดยรวมทั้งฉบับ 0.90

4.1.8 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ เพื่อพัฒนานักศึกษาตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

4.2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากหนังสือ เอกสาร ตำรา วรรณกรรมและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการสัมภาษณ์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลเพื่อกำหนดรูปแบบ โครงสร้างและขอบเขตเนื้อหา

4.2.3 วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามรายละเอียดของนิยามศัพท์เฉพาะ

4.2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย

- 1) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- 2) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ครบถ้วนของเนื้อหา ในประเด็นและสาระสำคัญตรงตามผลที่ต้องการวัด รวมทั้งความเหมาะสมของสำนวนภาษา และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 3) จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงประเด็นการสัมภาษณ์ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

5.1.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในการพัฒนานักศึกษาตามอัตลักษณ์บัณฑิต "กล้าคิด จิตอาสา" ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองเพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมมือเก็บข้อมูล และแจ้งกำหนดการวันผู้วิจัยรับกลับคืน

5.1.2 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล

5.1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องมือทางสถิติเพื่อแปรผลและนำเสนอข้อมูล

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

5.2.2 ผู้วิจัยแจ้งกำหนดการนัดหมายวันและเวลากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อทำการสัมภาษณ์

5.2.3 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง แจ้งวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียง

5.2.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้

5.2.5 ผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์และนำเสนอข้อมูล

5.2.1 ผู้วิจัยจัดทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนานักศึกษาคูร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษาและคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด รวมจำนวน 3 คน

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลดังนี้

6.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกชุดทุกฉบับ

6.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นผู้ตอบแบบประเมินตนเองที่มีต่อสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาคูรตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการแปลผลระดับความต้องการ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวังระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวังระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวังระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวังระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวังระดับมากที่สุด

6.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาคูร ตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและเขียนอธิบายในลักษณะการพรรณนา

6.6 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปแนวทางในการพัฒนานักศึกษาคูรตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด แยกเป็นรายด้านดังนี้

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความกล้าคิด						
1. ความสามารถในการสร้างสื่อวัตกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน	3.37	0.65	ปานกลาง	4.68	0.52	มากที่สุด
2. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้	3.44	0.61	ปานกลาง	4.71	0.49	มากที่สุด
3. ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในการติดต่อราชการ	3.71	0.69	มาก	4.75	0.47	มากที่สุด
4. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2.85	0.83	ปานกลาง	4.61	0.57	มากที่สุด
5. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น	2.51	0.85	ปานกลาง	4.44	0.70	มาก
6. ความสามารถในการสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการ	3.22	0.68	ปานกลาง	4.71	0.47	มากที่สุด
7. ความสามารถในการพูดนำเสนองานในที่สาธารณะ	3.30	0.69	ปานกลาง	4.71	0.50	มากที่สุด
8. ความมั่นใจในตนเองในการเป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำทีมงาน	3.34	0.72	ปานกลาง	4.61	0.57	มากที่สุด
9. ความสามารถในการพูดโน้มน้าวผู้อื่น การจูงใจหรือสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน	3.30	0.75	ปานกลาง	4.65	0.57	มากที่สุด
ด้านการมีจิตอาสา						
10. ความสามารถในการเสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาชุมชน	3.23	0.65	ปานกลาง	4.64	0.54	มากที่สุด
11. ความกล้าในการเข้าถึงชุมชนเพื่อนำเสนอตนในการเป็นจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น	3.57	0.82	มาก	4.75	0.48	มากที่สุด
12. ทักษะในการศึกษาชุมชนตามระเบียบวิธีทางวิชาการในการพัฒนาชุมชน	3.36	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
13. ทักษะในการปฏิบัติงานด้านจิตอาสาเพื่อ	3.72	0.76	มาก	4.75	0.47	มาก

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
พัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม						ที่สุด
14. สามารถทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง	3.60	0.73	มาก	4.70	0.52	มากที่สุด
15. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการทำกิจกรรมจิตอาสา	3.82	0.67	มาก	4.77	0.49	มากที่สุด
16. ครอบคลุมให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม	4.12	0.78	มาก	4.79	0.46	มากที่สุด
17. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม	3.92	0.80	มาก	4.78	0.47	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	3.44	0.47	ปานกลาง	4.69	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการมีจิตอาสา ในข้อที่ครอบคลุมให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.80) และความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการทำกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เกี่ยวกับสภาพที่คาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการมีจิตอาสาในข้อที่ครอบคลุมให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.47) และความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการทำกิจกรรมจิตอาสา ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ดัง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังและดัชนีความต้องการจำเป็นซึ่งผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ดังตารางที่ 2

รายการ	ค่าเฉลี่ย ของ สภาพ ปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ย ของ สภาพที่ คาดหวัง	ดัชนี ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
1. ความสามารถในการสร้างสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.37	4.68	0.39	7
2. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้	3.44	4.71	0.37	9
3. ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยในการติดต่อราชการ	3.71	4.75	0.28	12
4. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2.85	4.61	0.62	2
5. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ	2.51	4.44	0.77	1
6. ความสามารถในการสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการ	3.22	4.71	0.46	3
7. ความสามารถในการพูดนำเสนองานในที่สาธารณะ	3.30	4.71	0.43	5
8. ความมั่นใจในตนเองในการเป็นผู้นำกลุ่ม ผู้นำทีมงาน	3.34	4.61	0.38	8
9. ความสามารถในการพูดโน้มน้าวผู้อื่น การจูงใจหรือสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน	3.30	4.65	0.41	6
10. ความสามารถในการเสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาชุมชน	3.23	4.64	0.44	4
11. ความกล้าในการเข้าถึงชุมชนเพื่อนำเสนอตนในการเป็นจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น	3.57	4.75	0.33	10
12. ทักษะในการศึกษาชุมชนตามระเบียบวิธีทางวิชาการในการพัฒนาชุมชน	3.36	4.67	0.39	7
13. ทักษะในการปฏิบัติงานด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม	3.72	4.75	0.28	12
14. สามารถทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง	3.60	4.70	0.30	11
15. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการทำกิจกรรมจิตอาสา	3.82	4.77	0.25	13
16. ครอบคลุมให้การสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม	4.12	4.79	0.16	15

รายการ	ค่าเฉลี่ย ของ สภาพ ปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ย ของ สภาพที่ คาดหวัง	ดัชนี ความ ต้องการ จำเป็น	ลำดับ
17. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการ ทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและ สภาพแวดล้อม	3.92	4.78	0.22	14

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์
บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด “กล้าคิด จิตอาสา” เป็นรายชื่อ พบว่า ด้านความกล้าคิด ในข้อ
ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
สูงที่สุดเป็นลำดับแรก (0.77) รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
(0.62) และความสามารถในสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการ (0.46) มีค่า
ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม ตามลำดับจากตารางที่ 4.2

**ตอนที่ 3 การเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัย
ราชภัฏร้อยเอ็ด** ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์เพื่อให้ได้
ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ดังนี้

**1. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนา
ตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการมีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม**

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ นโยบายการจัดการสอน ครูต้องมี
กระบวนการฝึกการคิดตั้งคำถาม โดยมาจากนักศึกษาเอง นอกจากนี้อาจารย์ต้องใช้ วิธีการสอนแบบ
Active Learning เน้นรายวิชา GE ต้องใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน คิด
ในทางที่ชอบ

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ การจะพัฒนานักศึกษาต้องพัฒนา
อาจารย์ บุคลากรก่อน โดยวิธีการส่งเสริมให้ศึกษาต่อ มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง สร้าง
เครือข่ายกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ จัดอาจารย์ให้ตรงกับเชี่ยวชาญด้านการสอน นอกจากนี้ต้องจัด
อบรมนักศึกษา ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามความชอบและความถนัด มีความหลากหลาย

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ พัฒนานักศึกษาโดยการมอบหมายงาน
และเลือกใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

**2. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนา
ตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการมีความคิดสร้างสรรค์**

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ มีการสร้างแรงบันดาลใจจากตัวแบบที่
ประสบความสำเร็จ มีการสะท้อนประเด็นจากบุคคลที่มีชื่อเสียงสอดแทรกทักษะความคิดสร้างสรรค์
ในรายวิชาที่สอน

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ สนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถของตนเอง เปิดเวทีในการแสดงออกผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ให้นักศึกษาดูรายการกับบริบทของโรงเรียนที่ทำการฝึกสอน

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ตั้งประเด็นและให้นักศึกษาระดมความคิดและลงมือปฏิบัติจริง

3. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ มหาวิทยาลัยวางนโยบายด้านการส่งเสริมภาษาอังกฤษ ทำให้นักศึกษารู้จักเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาภาษาอังกฤษ เพื่อให้มุ่งสู่เป้าหมายนั้น มีการจัดเวทีในการประกวดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มหาวิทยาลัยมีการรับนักศึกษาต่างชาติเข้ามาแลกเปลี่ยนเพื่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้จริง ให้นักศึกษาให้ฝึกการสนทนาและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ในด้านภาษาไทย ต้องสนับสนุนการจัดสรรอาจารย์ให้เพียงพอและหลากหลายต่อความต้องการของนักศึกษา ส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อนำความรู้ทักษะต่าง ๆ เหล่านั้นมาถ่ายทอดให้กับนักศึกษา ในด้านภาษาอังกฤษ ต้องมีความร่วมมือกับศูนย์ภาษาและคณะศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์จ้างอาจารย์ต่างชาติ มีการพัฒนาระบบโปรแกรมการพัฒนาทางภาษาอังกฤษ ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันในการจัดการเรียนการสอน

3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ มอบหมายงานให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ภาษาบ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน

4. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการแสดงออกอย่างเหมาะสม

4.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ การเรียนรวมที่มีจำนวนนักศึกษาจำนวนมาก ส่งผลให้นักศึกษามีความอายน่ากลัวแสดงออก ดังนั้นต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองถนัด สนใจ เปิดเวทีให้นักศึกษาได้แสดงออกในความสามารถของตนเอง ครูเป็นคนคอยให้คำแนะนำ

4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ให้นักศึกษาได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตนเอง โดยอาจารย์และมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุน ค่าใช้จ่าย ฯลฯ

4.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พูดคุยแลกเปลี่ยนกันในชั้นเรียน

5. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการเป็นผู้มีภาวะผู้นำ

5.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ใช้กระบวนการ PLC ให้นักศึกษามีโอกาสได้คิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน เช่น การทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย การจัดโครงการต่าง ๆ

5.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ มีหลักสูตรที่ส่งเสริมภาวะผู้นำ โดยการสอดแทรกทักษะการมีภาวะผู้นำไว้ในรายวิชา มีกิจกรรมที่หลากหลายและมหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออก

5.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ให้นักศึกษางานเป็นทีม เพื่อที่จะได้แบ่งงานกันอย่างเป็นระบบ

6. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการเป็นผู้มีจิตอาสา

6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ให้นักศึกษาฝึกกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติตามความสนใจของตนเอง โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนเงินงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์อื่น ๆ

6.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ให้นักศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียน พัฒนาการกระบวนการคิด จัดกิจกรรมที่ครอบคลุม

6.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้คิดและลงมือปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาตามความชอบและความถนัดของตนเอง

7. วิธีการและแนวทางที่จะให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ในการเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม

7.1 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ให้นักศึกษาลงพื้นที่ชุมชน ศึกษาบริบทของชุมชน ท้องถิ่น จัดโครงการที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสิ่งแวดล้อม

7.2 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ ทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นหรือในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด บูรณาการการนำสื่อการสอนไปสอนในโรงเรียนต่าง ๆ

7.3 ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้ สอดแทรกในชีวิตประจำวัน โดยการให้นักศึกษาเคารพกฎระเบียบของสังคม และใช้วิธีการบรรยายในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการพัฒนานักศึกษาครู ให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะว่า การเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะความสามารถด้านต่าง ๆ นอกจากจะเกิดจากตัวอาจารย์ผู้สอนในด้านของการมุ่งเน้นให้นักศึกษาคิดเชื่อมโยงเป็น มีเทคนิคในการสอนที่ดี มีความหลากหลายแล้ว ตัวของนักศึกษาเองต้องพัฒนาตนเองและร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 ให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนานักศึกษาครูให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิตได้นั้น ต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัย และความร่วมมือกับ

มหาวิทยาลัยอื่น เพื่อช่วยเหลือ แบ่งปันทรัพยากรที่แต่ละมหาวิทยาลัยมี อันจะส่งผลต่อการพัฒนา นักศึกษาครูของแต่ละมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 ให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษาครู ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายส่วน ตั้งแต่ตัวนักศึกษาครูเอง จนกระทั่งนโยบายของมหาวิทยาลัย การ จัดกิจกรรมและการเรียนการสอนต้องมีความสอดคล้อง หลากหลายและที่สำคัญต้องตอบสนองความต้องการของนักศึกษาโดยแท้จริง

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์ บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยรวมนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีค่าเฉลี่ย ของอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.44$, S.D. = 0.47) โดยพบว่า ด้านการมีจิตอาสา ในข้อที่ครอบคลุมให้การสนับสนุนในการทำ กิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยของอัตลักษณ์บัณฑิตเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ใน ระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.52) โดยพบว่าด้านการมีจิตอาสา ในข้อที่ครอบคลุมให้การ สนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคม และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับสูงสุด รองลงมา คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนในการทำกิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สังคมและสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์ บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด นำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่า ด้านความกล้าคิด ในข้อความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความสามารถในสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงาน ทางวิชาการ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีดังนี้

2.1 ในการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในด้าน ความกล้าคิด ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ รวมถึงความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นั้น พบว่า อัตลักษณ์บัณฑิตที่มีความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 1 และ ลำดับที่ 2 ดังนั้น ควรมีแนวทาง ในการพัฒนาโดย ควรมีการปรับและพัฒนาหลักสูตรให้มีความ สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ มีการจัดติวภาษาอังกฤษ เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการ สื่อสาร มีการผสมผสานภาษาภาษาอังกฤษในรายวิชา สอดแทรกการติวภาษาอังกฤษตั้งแต่เข้ารับ การศึกษาจนจบการศึกษา ศูนย์ภาษาจัดการอบรมภาษาอังกฤษตามความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคลให้ เหมาะสม คณาจารย์ควรสร้างนวัตกรรม สื่อการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดประเมินผลให้มีความ หลากหลาย สอดคล้อง และเหมาะสมกับนักศึกษา

2.2 ในการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในด้านความกล้าคิด ความสามารถในการสื่อสารโดยการเขียนหนังสือราชการหรือรายงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นอันดับรองลงมานั้น ควรมีแนวทาง ในการพัฒนาโดย ให้นักศึกษาทำรายงานทางวิชาการ สร้างโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ระเบียบว่าด้วยงานสารบัญ ฝึกการใช้ภาษาในการสื่อสารแบบทางการ มีการจัดค่ายวิชาการเพื่อเปิดเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการให้กับนักศึกษาเป็นที่ประจักษ์ จัดประชุมวิชาการสำหรับนักศึกษาให้ได้ฝึกเขียน และมีการตรวจให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล ปลุกจิตสำนึกและเน้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของระเบียบหนังสือราชการ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่สามารถนำมาเป็นประเด็นในการอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.44, S.D. = 0.73) สภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.38) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มองเห็นว่าสภาพที่เป็นอยู่ของอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดยังไม่สอดคล้องกับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดทั้ง 2 ด้าน คือด้านความกล้าคิดและด้านจิตอาสา แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดยังมีความคาดหวังที่จะเห็นผลของการพัฒนานักศึกษาครู ตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทั้ง 2 ด้าน คือกล้าคิด จิตอาสานั้นขึ้นดีขึ้นมากว่าเดิมที่เป็นอยู่ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีการพัฒนาตามอัตลักษณ์บัณฑิตให้ดีขึ้น

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในด้านความกล้าคิด ในข้อความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก (0.77) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า จากผลการวิจัยที่พบว่าอัตลักษณ์บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ด้านความกล้าคิดเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด โดยคาดว่านักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีความต้องการในด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ จากหลักสูตรหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาครูตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถสรุปแนวทางในการพัฒนานักศึกษาครู ให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต ตามความต้องการจำเป็นสูงสุด นั่นคือ ด้านความกล้าคิดเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดควรมีการปรับและพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนา

ทักษะภาษาต่างประเทศ มีการจัดติวภาษาอังกฤษ เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการสื่อสาร มีการผสมผสาน ภาษาภาษาอังกฤษในรายวิชา สอดแทรกการติวภาษาอังกฤษตั้งแต่เข้ารับการศึกษาจนจบการศึกษา ศูนย์ภาษาจัดการอบรมภาษาอังกฤษตามความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคลให้เหมาะสม คณาจารย์ควร สร้างนวัตกรรม สื่อการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดประเมินผลให้มีความหลากหลาย สอดคล้อง และเหมาะสมกับนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nunan, D. (1991) ที่ได้ทำการศึกษากิจกรรม ที่มุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้สรุปแนวคิด จากการศึกษาไว้ว่า งานเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร แบบเรียน และวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา ทั้งนี้งานที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ควรสะท้อน สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องเผชิญในโลกแห่งความจริง และงาน ควรจะต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดทุกด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษและ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองให้เป็นไปตามอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด คือ กล้าคิด จิตอาสา รวมถึงการกำหนดนโยบายการพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดให้เกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดควรมีนโยบายในการประเมินความ ต้องการจำเป็นของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ก่อนจะมีการจัดอบรมให้ความรู้หรือจัดโครงการ ต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะตอบสนองความต้องการจำเป็นได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสร้างระบบสารสนเทศอื่น ๆ เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิต ของนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. การศึกษาและการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จึงควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอัตลักษณ์ บัณฑิตของนักศึกษาในคณะอื่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด หรือพื้นที่อื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ครบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2535). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรรยา พรธนา.(2559). **จิตสาธารณะสร้างได้ง่ายนิดเดียว**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). **การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. (2554). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ**.
- ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน และคณะ. (2557). **การสร้างอัตลักษณ์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา**. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 7(2).267-277
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). **สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัยศักดิ์ สีลาจรัสกุล. (2542). **ชุดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาการจัดค่ายคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ชาญชัย อาจินสมอาจาร. (2550). **ทักษะภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ : มัลติอินฟอร์เมชันเทคโนโลยีศึกษา แคมมณี.(2553). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : กลยุทธ์การสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักบัณฑิตยสถาน.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2549). **อัตลักษณ์ของชาติตามนโยบายการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธิดารัตน์ บุญบุช. (2525). **การอุดมศึกษากับการพัฒนาประเทศ : การประเมินเชิงวิเคราะห์และการสอนทิศทางใหม่**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2552). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล
- ประนอม รอดคำดี. (2538). **รูปแบบการพัฒนาระดับความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิค พรีนติ้ง.
- ปิยะนาถ สรวีสูตร. (2552). **แรงจูงใจของผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม: กรณีศึกษาสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร, สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565,2563 : 35)
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์ี. (2554). **หลักการบริหารการศึกษา**. อุดรดิตถ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- แพง ชินพงศ์. (2558). **คิดเป็น ทักษะที่จำเป็นในโลกปัจจุบัน**.กรุงเทพมหานคร : The Islamic Foundation

- ไพบุลย์วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. (2543). **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือน ตุลา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2555). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มนตรี.
- มยุรา ชูทอง. (2555). **รายงานการสำรวจการพัฒนาบัณฑิตตามอัตลักษณ์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2553**. รายงานเสนอผู้อำนวยการกองแผน มีนาคม 2555. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน. (2541). **การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล โดยใช้การคิดวิเคราะห์งาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยทางการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุธนา วรณพิติกุล. (2542). **สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- ยุพาพัทธ์ รักษณวิวงศ์. (2547). **การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาโดยใช้การฝึกสมาธิแบบสมชายใจต่อการลดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยอัมพาต**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ระพิน ฉายวิมล. (2557). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงเชิงพัฒนาการและกระบวนการพัฒนาอัตลักษณ์**. วารสารศึกษาศาสตร์, 25(3), 1-14
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554**. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์
- วราลี ถนอมชาติ และนภัส ศรีเจริญประมง. (2561). **การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี**. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2564 , จาก <http://www.eresearch.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=1817&depid=3>
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). **โรงเรียน : การบริหารสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริรัตน์ ศรีสะอาด. (2542). **การศึกษาประเภทของบุคลิกภาพของสมาชิกและขนาดของกลุ่มที่ส่งผลต่อการประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้กลุ่มสมมติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (2555). **อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- สมชาย รัตนทองคำ. (2556). **ลักษณะผู้เรียนระดับอุดมศึกษา: เอกสารประกอบการสอนการสอนทางกายภาพบำบัด ภาคต้นปีการศึกษา 2556**. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2564, จาก <http://ams.kku.ac.th/aalearn/resource/edoc/tech/54/6learner54.pdf>
- สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์. (2526). **แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์**. วารสารพัฒนาหลักสูตร. 22 (กรกฎาคม)2526, 47-56.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บึก พ้อยท์

- สัมพันธ์ รชนีชัย. (2553). **ภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education)**. ในการประชุมเชิงปฏิบัติ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ: การพัฒนารายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาให้มีคุณภาพ .กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา2 : การพัฒนานักศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุจรรยา โชติช่วง. (2554). การศึกษาสภาพการพัฒนาอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1.การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สุภชัย ศรีเยี่ยม. (2554). **การพัฒนาอัตลักษณ์นิสิตในสถาบันอุดมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). **การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2551). **หลักการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). **ภาวะผู้นำ.ประมวลสาระสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5-8**. พิมพ์ครั้งที่ 9 . นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. (2543). **“อัตลักษณ์” เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ, คณะกรมสภาวิจัยแห่งชาติ, สาขาสังคมวิทยา**
- อรัญญา ต้อยคัมภีร์ และจิระสุข สุขสวัสดิ์.(2559). **จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและการสร้างสรรค์สังคม, จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิตหน่วยที่ 15** . นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อริสา พิสิฐโสธรานนท์และคณะ. (2555). **คู่มือจิตอาสา Give & Volunteer Guide โครงการจิตอาสา เพื่อในหลวง**. วันที่ค้นข้อมูล 15 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://info.thaihealth.or.th/library/11675>.
- อารี พันธุ์มณี. (2537). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ 1412
- อารี พันธุ์มณี. (2545). **ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : ไยใหม่.
- Chickering A. W. & Reisser, Linda. (1993). **Education and Identity**. 2 nd ed. San Francisco :Jossey-Bass.
- Chickering, A. W. (1969). **Education and identity**.San Francisco: Jossey-Bass
- Christy, D. M. (2009). **“Conceptualizing Identity Development : Unmasking the Assumptions Within Inventories Measuring Identity Development,”** NASPA Journal. Vol.46 : 469-479.

- Farhana, W. Y. (2010). “**Gender Differences on the Identity Status of the Malaysian Preparatory Students,**” *Canadian Social Science*. Vol.6 : 145-151.
- Frigon, N.L. and Jackson, H.K. (1996). **The Leader**. New York : America
- Guilford, J.P.(1967). **The Nature of Human Intelligence**. New York : McGraw-Hill Book Co.
- Hall, S. and P. du Gay. (1996). **Colonial Discourse and Post-Colonial Theory: A Reader**. New York: Columbia University Press.
- Jane, P. Social Class. (2008). **Identity and the ‘Good’ Student: Negotiating University Culture**. *Australian Journal of Education*. Vol.52 : 257–271.
- Jersild, Arthur T. (1968). **Child Psychology. 6th ed**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall
- Nunan, D. (1991). **Language Teaching Methodology : A Textbook for Teacher**. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Stogdill, R.M. (1989). **Handbook of Leadership : Survey of Theory and Research**. New York : The Free Press.
- Woolfolk , Anita E.(1993). **Educational Psychology**. (5th ed) Allyn & Bacon
- Yukl, G.A. (2001). **Leadership in Organization. 5 th ed**. New Jersey : Prentice Hall